

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 25 października 2021 r.

FB.III.431.14.2021. AL

**Pan
Tomasz Karpiński
Wójt Gminy Łambinowice
ul. Tadeusza Zawadzkiego 29
48-316 Łambinowice**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Gminy w Łambinowicach, ul. Tadeusza Zawadzkiego 29, 48-316 Łambinowice (dalej: Gmina).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
  - art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
  - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
  - 175 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
- 3) Zakres kontroli:
  - a) przedmiot kontroli: prawidłowość przyznania, wykorzystania i rozliczenia udzielonej dotacji w 2020 roku na sfinansowanie kosztów wydania decyzji w rozdziale 85195 w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniające kryteria dochodowe,
  - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 24 sierpnia do 7 września 2021 r. (z przerwą w dniach 27 sierpnia 2021 i 6 września 2021 r.).
- 7) Skład zespołu kontrolnego:
Agnieszka Lubasińska, Kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:
Tomasz Karpiński – Wójt Gminy Łambinowice, stanowisko sprawuje od 22 listopada 2018 r. do nadal (dalej: Wójt).
- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 2/2021.

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 1464 z późn. zm.

³ Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków z budżetu państwa przekazanych Gminie w 2020 r. w formie dotacji celowej w dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdziale 85195 Pozostała działalność, na sfinansowanie kosztów wydawania decyzji przez gminy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Gminy ocenia się jako pozytywną natomiast Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej: OPS) ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

Podstawą oceny pozytywnej w Gminie były m.in.: prawidłowo przeprowadzone zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu oraz w planie finansowym dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych w zakresie otrzymanych środków z dotacji celowej, przekazywanie na bieżąco dotacji celowej na rachunek bankowy OPS.

Natomiast podstawą oceny pozytywnej w OPS było terminowe rozliczenie dotacji, wykazanie danych w sprawozdaniach budżetowych zgodnie z ewidencją księgową. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- przedstawienia do rozliczenia wydatku, który nie został poniesiony na realizację zadania dot. wydawania decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- wykazania w sprawozdaniach merytorycznych danych niezgodnych z dokumentami źródłowymi i ewidencją księgową.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne skontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Zgodnie z zapisem art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (dalej: ustawa) ustawodawca zobowiązał gminy do zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

W ramach zadania zleconego wójt (burmistrz, prezydent) wydaje decyzje (poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego), o których mowa w art. 54, w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe. Na sfinansowanie kosztów realizacji tego zadania, zgodnie z art. 7 ust. 4 powołanej ustawy, gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa.

Ustalono, że zadania wynikające z ustawy na terenie Gminy realizuje OPS, na podstawie Statutu nadanego uchwałą nr XXXIII/270/2018 Rady Gminy Łambinowice z dnia 22 lutego 2018 r.

Stwierdzono, że Kierownik OPS ustaliła regulamin organizacyjny jednostki, w którym ujęto m.in. zakres objęty kontrolą - wydawanie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych określonych w ustawie (rozdział II §5 ust. 6 regulaminu⁴).

Ponadto ustalono, że OPS prowadzi gospodarkę finansową jako jednostka budżetowa Gminy zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie. Podstawą gospodarki finansowej OPS jest plan finansowy opracowany przez Kierownika OPS i Głównego Księgowego zatwierdzony przez Wójta Gminy na podstawie uchwały Rady Gminy w Łambinowicach.

Ustalono, że zasady rachunkowości:

---

⁴ Regulamin organizacyjny OPS w Łambinowicach stanowi załącznik do zarządzenia nr OPS.O132.6.2014 Kierownika OPS z dnia 1 lipca 2014 r.

- Gminy wprowadzono Zarządzeniem nr 35/2017 Wójta Gminy Łambinowice z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy w Łambinowicach z późn. zm.;
- OPS wprowadzono Zarządzeniem OPS.GK.0132.1.2018 Kierownika OPS z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji zasad rachunkowości.

W dokumentacjach ujęto m.in. wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń oraz opis używanego systemu informatycznego. Księgi rachunkowe:

- Gminy prowadzone są z wykorzystaniem programu finansowo-księgowego Firmy xxxxxxxxxxxxxxxx,
- OPS prowadzone są z wykorzystaniem programu finansowo – księgowego „Finanse DDJ” zakupiony w firmie xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Gminy i OPS spełniała wymagania art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵.

Ustalono, że księgi rachunkowe Gminy i OPS są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urzędu księgowego oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

OPS uregulował zasady obiegu i kontroli dokumentów oraz zatwierdzania dokumentów księgowych w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów⁶, które zawierały elementy kontroli operacji finansowo - gospodarczych i zasady podziału obowiązków pomiędzy pracowników odnośnie sprawdzania i zatwierdzania dowodów do realizacji. Kierownik OPS określiła dla Głównej Księgowej zakres obowiązków w zakresie gospodarki finansowej, dokumentem z dnia 2 stycznia 2018 r.⁷

Ponadto ustalono, że Wójt upoważnił Kierownika OPS do załatwiania spraw i wydawania decyzji w imieniu Wójta w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej⁸.

[Dowód, akta kontroli str. 1-5]

2. Plan finansowy.

Ustalono, że Wojewoda Opolski na podstawie zebranych informacji (za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej) w zakresie poniesionych kosztów wydawania decyzji w ramach działu 851 Ochrona zdrowia, rozdziału 85195 Pozostała działalność, §2010 dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami, zwiększył Gminie plan dotacji celowych na 2020 r. w wysokości ogółem 3 550,00 zł w tym:

- zawiadomieniem znak FB.I.3111.2.52.2020.MN z dnia 30 kwietnia 2020 r. w wysokości 700,00 zł,

⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.

⁶ Załącznik nr 6 do Zarządzenia Nr OPS.GK.0132.1.2018 Kierownika OPS w Łambinowicach z dnia 1 lutego 2018 r. pn. Instrukcja obiegu i kontroli dowodów księgowych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Łambinowicach.

⁷ Zakres obowiązków z dnia 2 stycznia 2018 r.

⁸ Upoważnienie znak OIK.0153-14/2008 z dnia 1 października 2008 r.

- zawiadomieniem znak FB.I.3111.2.90.2020.Jkr z dnia 24 lipca 2020 r. w wysokości 1 800,00 zł,
- zawiadomieniem znak FB.I.3111.2.179.2020.ML z dnia 13 listopada 2020 r. w wysokości 1 050,00 zł.

Powyższe środki przeznaczone były na sfinansowanie kosztów wydawania decyzji przez gminy zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy.

Na podstawie ww. dokumentów środki finansowe pochodzące z dotacji w wysokości 3 550,00 zł zostały przyjęte w budżecie Gminy i następnie dokonywano zmian w planie finansowym jednostki realizującej zadanie, co przedstawiają dane poniżej.

Nr zarządzenia Wójta w sprawie zmiany budżetu Gminy na 2020 r.	z dnia	kwota zmiany po stronie dochodów w zł	kwota zmiany po stronie wydatków w zł	Nr zarządzenia Wójta w sprawie zmiany planu finansowego 2020 r.	z dnia	kwota planu dochodów 85195/2010 w zł	kwota planu wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej ogółem w zł	Plan wydatków w Ośrodku Pomocy Społecznej w zł			
								4010	4110	4120	4300
0050/54/2020	2020-04-30	700,00	700,00	0050/55/2020	2020-04-30	700,00	700,00	420,00	73,33	10,29	196,38
0050/102/2020	2020-07-31	1 800,00	1 800,00	0050/103/2020	2020-07-31	1 800,00	1 800,00	1 080,00	188,57	26,46	504,97
0050/147/2020	2020-11-19	1 050,00	1 050,00	0050/148/2020	2020-11-19	1 050,00	1 050,00	540,00	94,28	10,29	405,43
		3 550,00	3 550,00			3 550,00	3 550,00	2 040,00	356,18	47,04	1 106,78

Ustalono, że zmiany w planie finansowym wydatków OPS na koncie 980 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych, przeprowadzane były na bieżąco.

3. Przepływ środków dotacji celowej.

Ustalono, że dotacja celowa przekazywana była przez Opolski Urząd Wojewódzki w Opolu na rachunek bieżący Organu w niżej wskazanych kwotach:

- 700,00 zł wpływ na rachunek bankowy Gminy 6.05.2020 r.,
- 1 800,00 zł wpływ na rachunek bankowy Gminy 24.07.2020 r.,
- 1 050,00 zł wpływ na rachunek bankowy Gminy 18.11.2020 r.

Ogółem kwota otrzymanych środków wyniosła 3 550,00 zł i zaksięgowana została na koncie 133-1 Rachunek – dochody własne gmin w powiązaniu z kontem 224-4 pn. Dotacje, subwencje, udziały.

Przebieganie dotacji na konto 901-8 pn. Dochody z tytułu dotacji, subwencji i udziałów następowało według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego.

Środki z dotacji celowej zostały przekazane z Organu do OPS w niżej wskazanych kwotach:

- 700,00 zł wpływ na rachunek bankowy OPS 7.05.2020 r.,
- 1 800,00 zł wpływ na rachunek bankowy OPS 6.08.2020 r.,
- 1 050,00 zł wpływ na rachunek bankowy OPS 24.11.2020 r.

Środki z dotacji zostały zaewidencjonowane na koncie 130-120-851-85195-02 pn. Środki na wydatki – zlecone w powiązaniu z kontem 223-20-851-85195-20 pn. Rozliczenie wydatków budżetowych - pozostała działalność.

Z otrzymanej dotacji celowej OPS wykorzystał środki w wysokości 3 124,00 zł, a niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 426,00 zł zwrócił 31 grudnia 2020 r. na rachunek bankowy Gminy, która w tym samym dniu dokonała zwrotu dotacji na rachunek bankowy Wojewody Opolskiego. Zwrot środków odbył się w terminie wynikającym z art. 168 ust. 6 ustawy o finansach publicznych.

[Dowód, akta kontroli str. 6-8]

4. Rozliczenie dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa.

4.1 Wytyczne Wojewody Opolskiego.

Ustalono, że Wojewoda Opolski w celu prawidłowego rozliczania środków przyznanych na realizację zadania wydał wytyczne i na bieżąco monitorował koszty ponoszone przez jednostki, tj.:

- 1) pismem znak PSiZ.II.3146.9.9.2019.PO z 17 września 2019 r. poinformował jednostki, że:
  - głównym kosztem jaki jest ponoszony przy wydawaniu decyzji jest koszt przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, który skutkuje przyznaniem lub odmową przyznania prawa do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym; w przypadku, gdy w wyniku wywiadu środowiskowego przyznano również inne świadczenia z pomocy społecznej (np. zasiłek celowy, okresowy) nie należy wliczać takiego wywiadu do kosztów wydania decyzji.
  - od 1 października 2019 r. maksymalna wysokość dotacji za wydanie jednej decyzji wynosi 100 zł.
- 2) pismem znak PSiZ.II.3146.9.19.2020.MK z 22 października 2020 r. po zebraniu informacji z gmin w zakresie kosztów wydawania decyzji, stwierdził dużą rozbieżność w zakresie kosztu wydania 1 decyzji (od 6 zł do 100 zł), dlatego też poprosił o przedstawienie szczegółowej kalkulacji (z wyszczególnieniem rodzajów i form wydatków), przyjętej w gminie na początku 2020 r. i podpisanej przez osobę upoważnioną.

OPS pismem z 26 października 2020 r. udzielił odpowiedzi i poinformował, że cyt. (...) *do kalkulacji kosztu ponoszonego przy wydawaniu jednej decyzji pod uwagę wzięte zostały wynagrodzenia 3 pracowników socjalnych oraz wypłacane ryczałty samochodowe na poruszanie się prywatnym samochodem do celów służbowych w stosunku do liczby decyzji wydawanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Łambinowicach. Koszt wydania decyzji w stosunku do roku 2019 uległ zwiększeniu. Wnioskowana kwota dotacji to 100,00 zł.*
- 3) pismem znak PSiZ.II.3146.9.20.2020.MK z 27 listopada 2020 r. po przeanalizowaniu danych zebranych z gmin w zakresie czasochłonności i kosztu godziny pracy pracownika socjalnego, poinformował, że część gmin (w tym Gmina Łambinowice) nie przedstawiła szczegółowej kalkulacji, dlatego w całorocznym planie dla tych jednostek na to zadanie zabezpieczono 71,00 zł za wydanie 1 decyzji.

[Dowód, akta kontroli str. 9-17]

4.2 Ustalenia dokonane w OPS.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych stwierdzono, że:

- w wyniku wystąpienia zagrożenia epidemicznego w roku 2020 Kierownik OPS wydała Zarządzenie Nr OPS.0132.4.2020 z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie wprowadzenia w OPS prewencyjnych działań organizacyjnych w związku z występowaniem COVID-19 w Polsce.

Przyjęty tryb postępowania był zgodny z art. 150⁹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁰, dlatego też do akt sprawy związanej z wydaniem decyzji, po 16 marca 2020 r. dołączano adnotację urzędową sporządzoną przez pracownika socjalnego informującą o przeprowadzeniu telefonicznego wywiadu środowiskowego;

- Kierownik OPS pod koniec 2019 r. ustaliła w formie pisemnej kalkulację kosztów wydawania decyzji, która przedstawiała się następująco:
  - wynagrodzenie pracownika socjalnego – 2 godziny – 60,00 zł;
  - pochodne od wynagrodzenia 11,95 zł;
  - średni koszt materiałów biurowych (druk wywiadu, koszt papieru, koszt odbitek ksero) 3,95 zł;
  - koszt opłat pocztowych 17,00 zł;
  - koszt telefonów i internetu 1,16 zł;
  - koszt energii elektrycznej i wody 4,98 zł;
  - koszt ogrzewania 0,90 zł;
  - koszt obsługi informatycznej 0,38 zł;
  - koszt sprzątnięcia pomieszczenia 1,46 zł.

Łącznie całkowite koszty oszacowano na kwotę 101,78 zł (nie wydano w tej sprawie zarządzenia).

Przedmiotowy dokument nie został przesłany do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, jako odpowiedź na pismo z 22 października 2020 r. znak PSiZ.II.3146.9.19.2020.MK. (o którym napisano w pkt 4.1. tiret drugie przedmiotowego dokumentu).

W związku z zaistniałą sytuacją Kierownik OPS wyjaśniła kontrolującej, że cyt. (...) *błędnie założono jeśli koszt wydania decyzji jest wyższy niż ustalona maksymalna kwota refundacji kosztu wydania decyzji w województwie opolskim (pismo PSiZ.II.3146.9.9.2019.PO z dnia 17 września 2019r.) szczegółowa kalkulacja nie jest konieczna.*

Do akt kontroli dołączono wyliczenia.

Wyjaśnienie zostało przyjęte;

[Dowód, akta kontroli str. 18-22]

- w procesie wydawania decyzji w sprawie potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej w roku 2020 uczestniczyło 4 pracowników socjalnych zatrudnionych w OPS;
- Kierownik OPS z upoważnienia Wójta wydała ogółem 50 decyzji w sprawie potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

[Dowód, akta kontroli str. 23-24]

⁹ Zgodnie z art. 150 - Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, ilekroć zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wymagane jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji, w szczególności z osobą lub rodziną, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej zamiast przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji może nastąpić na podstawie:

1) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, a w przypadku osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu słuchu przy wykorzystaniu środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz.U. z 2017 r. poz. 1824), oraz

2) dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub

3) informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 tej ustawy.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.

Kontroli w zakresie prawidłowości przyznania i rozliczenia dotacji poddano 44 decyzje, na które zapotrzebowano środki z dotacji celowej i które spełniały wytyczne Wojewody (o których mowa w pkt 4.1 tiret pierwsze przedmiotowego dokumentu).

Lp.	Nr decyzji	Data wydania decyzji
1	OPS.ŚOZ.4810.68.2019.AL	2020-01-02
2	OPS.ŚOZ.4810.69.2019.MS	2020-01-08
3	OPS.ŚOZ.4810.1.2020.VM	2020-01-20
4	OPS.ŚOZ.4810.2.2020.AP	2020-02-13
5	OPS.ŚOZ.4810.3.2020.MS	2020-02-26
6	OPS.ŚOZ.4810.4.2020.MS	2020-02-28
7	OPS.ŚOZ.4810.5.2020.MS	2020-03-05
8	OPS.ŚOZ.4810.6.2020.MS	2020-03-26
9	OPS.ŚOZ.4810.7.2020.MS	2020-03-10
10	OPS.ŚOZ.4810.8.2020.MS	2020-03-16
11	OPS.ŚOZ.4810.9.2020.MS	2020-03-16
12	OPS.ŚOZ.4810.11.2020.MS	2020-03-11
13	OPS.ŚOZ.4810.15.2020.MS	2020-03-16
14	OPS.ŚOZ.4810.16.2020.MS	2020-04-17
15	OPS.ŚOZ.4810.17.2020.MS	2020-04-06
16	OPS.ŚOZ.4810.18.2020.MS	2020-04-14
17	OPS.ŚOZ.4810.19.2020.AP	2020-04-10
18	OPS.ŚOZ.4810.20.2020.MS	2020-04-22
19	OPS.ŚOZ.4810.22.2020.VM	2020-05-13
20	OPS.ŚOZ.4810.23.2020.MS	2020-05-26
21	OPS.ŚOZ.4810.24.2020.MS	2020-05-27
22	OPS.ŚOZ.4810.26.2020.MS	2020-06-01
23	OPS.ŚOZ.4810.27.2020.MS	2020-05-27
24	OPS.ŚOZ.4810.28.2020.AP	2020-06-02
25	OPS.ŚOZ.4810.29.2020.MS	2020-06-15
26	OPS.ŚOZ.4810.31.2020.AP	2020-06-10
27	OPS.ŚOZ.4810.34.2020.AP	2020-06-15
28	OPS.ŚOZ.542.35.2020.MS	2020-07-21
29	OPS.ŚOZ.542.36.2020.MS	2020-07-27
30	OPS.ŚOZ.542.37.2020.MS	2020-07-24
31	OPS.ŚOZ.542.39.2020.MS	2020-08-19
32	OPS.ŚOZ.542.41.2020.MS	2020-08-19
33	OPS.ŚOZ.542.42.2020.MS	2020-08-24
34	OPS.ŚOZ.542.43.2020.MS	2020-08-26
35	OPS.ŚOZ.542.44.2020.AP	2020-09-29
36	OPS.ŚOZ.542.46.2020.MS	2020-10-16
37	OPS.ŚOZ.542.47.2020.MS	2020-10-19
38	OPS.ŚOZ.542.48.2020.MS	2020-11-17
39	OPS.ŚOZ.542.49.2020.MS	2020-11-16

Lp.	Nr decyzji	Data wydania decyzji
40	OPS.ŚOZ.542.50.2020.MS	2020-11-16
41	OPS.ŚOZ.542.51.2020.MS	2020-11-26
42	OPS.ŚOZ.542.52.2020.AM	2020-12-03
43	OPS.ŚOZ.542.53.2020.MS	2020-11-30
44	OPS.ŚOZ.542.54.2020.AP	2020-12-08

Ustalono, że z dotacji celowej zostały pokryte wydatki związane z wynagrodzeniem wraz z pochodnymi oraz usługą pocztową.

4.2.1 Wynagrodzenia wraz z pochodnymi sfinansowane z dotacji celowej.

Ustalono, że Kierownik OPS na podstawie §10 Regulaminu Wynagradzania Pracowników OPS wprowadzonego Zarządzeniem Nr OPS.0132.8.2017 z dnia 17 marca 2017 r. ze zm., w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych polegających na przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych celem wydania decyzji, przyznawał dodatek specjalny. Wysokość dodatku dla pracownika socjalnego za przeprowadzenie 1 wywiadu środowiskowego została ustalona w kwocie do 60 zł brutto zgodnie z zarządzeniem nr OPS.0131.16.2019 Kierownika OPS z dnia 31 grudnia 2019 r. oraz kalkulacją kosztów wydania decyzji.

[Dowód, akta kontroli str. 25]

Stwierdzono, że kwotę wskazaną w Zarządzeniu wypłacono w okresie od stycznia do czerwca, natomiast od lipca do grudnia dodatek wynosił około 30 zł. Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Kierownik OPS podając, że: cyt. (...) *otrzymana kwota dotacji (ostateczna) (...) została obniżona do kwoty 71,00 zł za wydanie 1 decyzji, posiadane przez Gminę środki z dotacji (w grudniu 2020r. w wysokości 624,00 zł) nie pozwoliły na przyznanie dodatków specjalnych w kwocie 60,00 zł. W grudniu 2020r. pozostało do rozliczenia 19 decyzji (w tym 2 decyzje za I półrocze dla Pani (...)). Wobec powyższego ostatecznie roczną liczbę wydanych decyzji rozliczono według stawki 71,00 zł za 1 decyzję. Do końca czerwca 2020 r. koszty rozliczano według stawki 100,00 zł za 1 decyzję. Dodatek specjalny został przyznany w ramach posiadanych środków.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte

[Dowód, akta kontroli str. 22]

Wypłata dodatków nastąpiła w: maju, sierpniu i grudniu 2020 r.:

- 1.) w okresie od stycznia do czerwca 2020 r. przeprowadzono 27 wywiadów, które rozliczono w:
  - liście płac za maj 2020 r. i sierpień 2020 r. za ogółem 25 wywiadów,
  - liście płac grudzień 2020 r. za 2 wywiady.

Kontrola wykazała, że dodatki nie były przekazywane na bieżąco. Kierownik OPS wyjaśniła, że: cyt. (...) *Omyłka wynikała z faktu, że w okresie przyznawania dodatku specjalnego pracownik socjalny nie podał pracodawcy prawidłowej liczby wywiadów środowiskowych przeprowadzonych w grudniu 2019 r. (...) W ostatecznym rozliczeniu ujęto tę sprawę. Wypłata dodatków nastąpiła w grudniu.*

[Dowód, akta kontroli str. 22]

- 2.) w okresie od lipca do grudnia 2020 r. 4 pracowników socjalnych przeprowadziło 17 wywiadów środowiskowych. Środki zostały wypłacone tylko 2 pracownikom socjalnym (za 15 wywiadów), co Kierownik OPS wyjaśniła cyt. (...) *W dacie przyznania dodatku*

specjalnego w II półroczu 2020r. (tj. 18 grudnia 2020 r.) Pani (...) nie pozostawała w zatrudnieniu w tut. OPS. Natomiast Pan (...) nie otrzymał dodatku specjalnego, ponieważ pracodawca miał uwagi co do jakości przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz sporządzenia (pisemnego opracowania) decyzji administracyjnej w tej sprawie.

[Dowód, akta kontroli str. 22,26-36]

Ustalono, że pracownicy socjalni za przeprowadzone wywiady środowiskowe otrzymali wynagrodzenie w kwocie ogółem 2 023,00 zł, która została wypłacona i zaewidencjonowana na koncie 130-20-851-85195W-20 pn. Wydatki zadania zlecone-rachunek bieżący jednostki, w dziale 851, rozdziale 85195, §4010¹¹.

Do kwoty wynagrodzenia zostały naliczone składki na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w następującej wysokości:

- 353,22 zł zaewidencjonowano na koncie 130-20-851-85195W-20 pn. Wydatki zadania zlecone-rachunek bieżący jednostki, w dziale 851, rozdziale 85195, §4110¹²;
- 46,43 zł zaewidencjonowano na koncie 130-20-851-85195W-20 pn. Wydatki zadania zlecone-rachunek bieżący jednostki, w dziale 851, rozdziale 85195, §4120¹³.

W wyniku weryfikacji procesu związanego z wynagrodzeniem pracowników za przeprowadzone wywiady nie stwierdzono nieprawidłowości, lecz usprawnienia wymaga obszar związany z przyznawaniem dodatków, za przeprowadzone wywiady w danym okresie sprawozdawczym, aby zapobiegać sytuacji wyrównywania środków należnych pracownikom w kolejnym okresie.

4.2.2 Usługa pocztowa sfinansowana ze środków dotacji celowej.

Do kosztów wydawania decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej OPS zaliczył usługę pocztową na kwotę ogółem 701,35 zł (2 faktury), tj. fakturę nr:

- 20933P0820SFAKAMD na kwotę 532,20 zł (125 znaczków),
- F23722P0920SFAKAMD na kwotę 169,15 zł (w opisie merytorycznym nie wskazano jaka ilość znaczków potrzebna jest na zadanie związane z wydawaniem decyzji w ramach rozdziału 85195).

W celu potwierdzenia zużycia zakupionych znaczków dokonano analizy dokumentów źródłowych (akta sprawy: wywiady środowiskowe, pisma w sprawie, wydane decyzje), z której wynika, że OPS dla 44 wydanych decyzji na które zapotrzebowano środki z dotacji celowej i które spełniały wytyczne Wojewody Opolskiego, wysłał ogółem 12 listów do świadczeniobiorców lub innych instytucji, wykorzystując znaczki pocztowe na kwotę 91,60 zł. Ustalono, że w znacznej większości beneficjenci pomocy odbierali sami decyzje, na co wskazuje ich podpis na tym dokumencie, natomiast wysyłka decyzji do Narodowego Funduszu Zdrowia odbywała się poprzez ePUAP.

[Dowód, akta kontroli str. 37-42, 58-59]

W wyniku kontroli ustalono, że **środki dotacji w wysokości 609,75 zł nie zostały wykorzystane na zadanie związane z wydawaniem decyzji** w ramach rozdziału 85195, co stanowi naruszenie art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym

¹¹ §4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników.

¹² §4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne.

¹³ §4120 - Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy.

wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadanie, na które dotacja była udzielona.

W związku z powyższym stwierdzono, że **dotacja w wysokości 609,75 zł została pobrana w nadmiernej wysokości** i zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych podlega zwrotowi do budżetu państwa.

Kierownik OPS wyjaśniła, że cyt. (...) *Do kosztów wydania decyzji w ramach rozdziału 85195 zaliczono usługi pocztowe na kwotę 701,35 zł, ponieważ w dokonanej wcześniej kalkulacji kosztu wydania decyzji na rok 2020, przyjęto, koszt 17,00 zł (dwóch listów poleconych za potwierdzeniem odbioru).*

Uwzględniając liczbę wydanych decyzji tj. 44, łączny koszt opłat pocztowych wynosi 748,00 zł (88*8,50zł). Zatem wydatkowana kwota 701,35 zł mieści się w w/w kalkulacji. Faktura za usługi pocztowe rozliczana i opłacana w księgowości nie przedstawia rzeczywistej liczby wykonanych usług wysyłkowych. W związku z powyższym, całkowity koszt 701,35 zł mieszczący się w kalkulacji został zakwalifikowany i zaksięgowany w paragrafie 4300. (...) Przynajmniej zaistniałego stanu rzeczy jest nieprawidłowe przyjęcie poniesionych (rzeczywistych) kosztów.

Mając świadomość popełnionego błędu zapewniam, że w przyszłości takie sytuacje nie będą miały miejsca.

Osobą odpowiedzialną za zaistniały stan rzeczy jest kierownik jednostki, który wprowadził nie prowadzi gospodarki finansowej jednostki, ale merytorycznie odpowiada za całość działalności.

[Dowód, akta kontroli str. 43]

Wyjaśnienie zostało przyjęte, z zastrzeżeniem, że zapisy w księgach rachunkowych powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty, a dowody księgowe powinny być zgodne z faktycznym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują (art. 22 ust.1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości).

5. Prawdliwość sprawozdań merytorycznych i budżetowych.

Ustalono, że informacje w zakresie liczby decyzji, kosztów wydawania decyzji oraz przewidywanego wykonania OPS ujmował w sprawozdaniach i następnie przekazywał je za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej: CAS) do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W wyniku weryfikacji danych ujętych w sprawozdaniach, stwierdzono niżej opisane rozbieżności w stosunku do dokumentacji źródłowej (wydanych decyzji) oraz ewidencji księgowej.

1. Sprawozdanie pn. Wykonanie w Dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdziale 85195- pozostała działalność §2010 w czwarty kwartał 2020 r. narastająco od początku roku – data wysłania przez OPS do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Opolski Urząd Wojewódzki 09/04/2020 r.:
  - w kolumnie nr 1 pn. Liczba decyzji - wpisano liczbę 7, natomiast z dokumentów źródłowych wynika, że na dzień 31/03/2020 r. wystawiono 13 decyzji.
2. Sprawozdanie pn. Wykonanie w Dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdziale 85195- pozostała działalność §2010 w 2020 r. za II kwartał – data wysłania przez OPS do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Opolski Urząd Wojewódzki 09/07/2020 r.:

- w kolumnie nr 1 wpisano liczbę decyzji 7 z dokumentów źródłowych wynika 13;
  - w kolumnie nr 2 wpisano kwotę 700,00 zł jako wykonanie wydatków za I kwartał, natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 0,00 zł;
  - w kolumnie nr 3 wpisano liczbę decyzji za II kwartał 18 z dokumentów źródłowych wynika 14;
  - w kolumnie nr 4 wpisano kwotę 1 800,00 zł jako wykonanie wydatków za II kwartał, natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 502,15 zł;
  - w kolumnie nr 5 wpisano liczbę decyzji za I półrocze 25 z dokumentów źródłowych wynika 27;
  - w kolumnie nr 6 wpisano kwotę 2 500,00 zł jako wykonanie wydatków za I półrocze, natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 502,15 zł.
- 3 Sprawozdanie pn. Wykonanie w Dziale 851 Ochrona zdrowia, rozdziale 85195- pozostała działalność §2010 w 2020 r. za I półrocze oraz III kwartał 2020 r. – data wysłania przez OPS do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Opolski Urząd Wojewódzki 13/10/2020 r.:
- w kolumnie nr 1 wpisano liczbę decyzji za I półrocze 25 z dokumentów źródłowych wynika 27;
  - w kolumnie nr 2 wpisano kwotę 2 500,00 zł jako wydatkowane koszty za I półrocze, natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 502,15 zł;
  - w kolumnie nr 3 wpisano liczbę decyzji wydanych w III kw. 9 z dokumentów źródłowych wynika 8;
  - w kolumnie nr 4 wpisano kwotę 900,00 zł jako wydatkowane koszty w III kwartale 2020 r., natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 1 825,76 zł.
- 4 Sprawozdanie pn. Tabela nr 4 – przewidywane wykonanie wydatków w 2020 r. – data wysłania przez OPS do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Opolski Urząd Wojewódzki 30/10/2020 r.:
- w kolumnie nr 5 wpisano liczbę wydanych decyzji 34 z dokumentów źródłowych wynika 37.

[Dowód, akta kontroli str. 44-48]

Kierownik OPS wyjaśniła, że cyt. (...) *W Ośrodku Pomocy Społecznej w Łambinowicach ze względu na wrażliwość danych osobowych, wgląd do wydawanych decyzji oraz sporządzonych wywiadów przeprowadzonych z osobami ubiegającymi się o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej mają wyłącznie pracownicy socjalni oraz kierownik.*

Sprawozdania pn.: (...) sporządzone zostały w dziale księgowym w oparciu o dane przekazane przez pracowników socjalnych biorących udział w procesie wydawania decyzji. Ze względu na trudne warunki pracy zdalnej podczas pandemii Covid (podział pracowników Ośrodka na dwie grupy) oraz związane z tym utrudnienia w przepływie informacji doszło do błędnego wskazania rzeczywistej liczby wydanych decyzji na dzień przekazania sprawozdania.

Zgodnie z Zarządzeniem Kierownika Ośrodka nr OPS.0131.16.2019 z dnia 31.12.2019 r. pracownicy socjalni otrzymują wynagrodzenie za przeprowadzony wywiad z osobami ubiegającymi się o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej w formie dodatku specjalnego, który jest wypłacany wraz z wynagrodzeniem po otrzymaniu dotacji celowej. W wyniku błędnej interpretacji wskazany koszt wydania decyzji przedstawiał wysokość

potrzeb (opłacenie w/w dodatków wraz z pozostałymi kosztami) w celu prawidłowego ustalenia planu finansowego, zamiast rzeczywiście zewidencjonowanego wydatku.

[Dowód, akta kontroli str. 49]

Ponadto OPS za pośrednictwem CAS przedłożył sprawozdanie pn. Rozliczenie dotacji udzielonych w 2020 roku łącznie ustawa budżetowa i rezerwy celowe. Dane w nim ujęte są zgodne z ewidencją księgową i sprawozdaniem Rb-28S¹⁴.

[Dowód, akta kontroli str. 50-51]

Dokonano także weryfikacji sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2020 r. i stwierdzono, że:

- sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁵;
- dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych były zgodne z ewidencją księgową prowadzoną w Organie.

[Dowód, akta kontroli str. 52-57]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Pobranie dotacji w nadmiernej wysokości w wyniku przedstawienia do rozliczenia wydatku, który nie został poniesiony na realizację zadania dot. wydawania decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Przyczyną nieprawidłowości był brak nadzoru Kierownika OPS nad rzeczywistym zużyciem materiałów. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
2. Wykazanie w sprawozdaniach merytorycznych danych niezgodnych z dokumentami źródłowymi i ewidencją księgową. Przyczyną nieprawidłowości był brak prawidłowego przepływu informacji między działem księgowości a merytorycznym oraz brak nadzoru Kierownika OPS nad realizacją zadania. Skutkiem nieprawidłowości było zniekształcenie danych ujętych w sprawozdaniach.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń:

Nie wniesiono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości (uchybień) lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

Nieprawidłowość wskazana w pkt III.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego spowodowała skutki prawne wynikające z treści art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego „Dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane w nadmiernej wysokości

¹⁴ Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 (roczne).

¹⁵ Dz. U. 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.

podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2”.

Stosownie do przepisów zawartych w art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz art. 169 ust. 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, żądam zwrotu dotacji w łącznej wysokości 609,75 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia stwierdzenia nieprawidłowości, tj. od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Powyższego zwrotu należy dokonać na rachunek bankowy Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, prowadzony przez Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Opolu, nr 22 1010 1401 0006 9322 3100 0000 w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku braku zwrotu ww. środków w wyznaczonym terminie, wydana zostanie stosowna decyzja administracyjna celem wyegzekwowania kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

W związku z powyższym uprzejmie proszę o niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłej działalności w podległej Panu jednostce.

Ponadto w celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości określonej w pkt III.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, należy podjąć działania mające na celu wykazywanie danych w sprawozdaniach merytorycznych zgodnie z dokumentami źródłowymi i obowiązującymi w danym okresie wytycznymi Wojewody Opolskiego dot. badanego obszaru.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski